

Sectoraal comité van het Rijksregister

Beraadslaging RR nr. 04/2009 van 21 januari 2009

Betreft: aanvraag van de Vlaamse Landmaatschappij om toegang te bekomen tot de informatiegegevens uit het Rijksregister en om het identificatienummer ervan te gebruiken met het oog op haar taken inzake mestbeleid (RN/MA/2008/062)

Het Sectoraal comité van het Rijksregister (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVP"), inzonderheid artikel 31 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de Vlaamse Landmaatschappij ontvangen op 24/10/2008;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies, gericht aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken op 12/12/2008;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 21/01/2009, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

Ingevolge het koninklijk besluit van 30 mei 1994 *tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Landmaatschappij*, beschikt de Vlaamse Landmaatschappij, hierna de aanvrager, reeds over een toegang tot de gegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9°, en tweede lid, WRR voor de opdrachten die zij vervult in uitvoering van het decreet van 23 januari 1991 *inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen*.

Op 2 artikelen na werden inmiddels alle bepalingen van dit decreet opgeheven. Thans wordt de problematiek van de bescherming van het milieu tegen de verontreiniging door meststoffen geregeld door het decreet van de Vlaamse Raad van 22 december 2006 *houdende bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen*, hierna het "mestdecreet".

Daar komt dan nog bij dat de Vlaamse Landmaatschappij ondertussen van een burgerlijke vennootschap onder de vorm van een naamloze vennootschap werd omgevormd tot een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap¹ Het oprichtingsdecreet van de aanvrager, het decreet van 21 december 1988 *houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij*, werd in het licht daarvan aangepast.

Rekening houdend met deze evoluties heeft de aanvraag tot doel de aanvrager te machtigen om:

- toegang te bekomen tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet de geboorteplaats), 5°, 6° (niet de plaats van overlijden), 8°, 9° en 12° WRR;
- het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken;

met het oog op het verrichten van zijn taken in toepassing van het mestdecreet.

Hieruit leidt het Comité af dat de aanvrager afziet van de machtiging die hem door hogervermeld koninklijk besluit werd verleend met het oog op zijn werkzaamheden in verband met het toenmalige mestdecreet.

¹ Overeenkomstig artikel 13 van het *kaderdecreet bestuurlijk beleid* van 18 juli 2003.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

Zoals reeds werd aangestipt werd de aanvrager reeds gemachtigd op toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister voor een aantal doeleinden (koninklijk besluit van 30 mei 1994) en werd hij tevens gemachtigd om in een aantal gevallen het identificatienummer te gebruiken (beraadslaging RR. nr. 28/2008 van 8 november 2006).

Dit betekent dat het Comité zich kan beperken tot het nagaan of:

- de doeleinden waarvoor thans de toegang en het gebruik gevraagd worden, conform zijn met artikel 4, § 1, 2°, WVP;
- de gegevens tot dewelke toegang gevraagd worden en het gebruik van het identificatienummer, in het licht van deze doeleinden, proportioneel is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

A. FINALITEITEN

A.1. Artikel 6, § 1, van het decreet van 21 december 1988 bepaalt: *het agentschap heeft als taak de uitvoering van het mestbeleid, als bedoeld in het Mestdecreet van 22 december 2006.* Artikel 4 van het mestdecreet concretiseert dienaangaande de taken van de Mestbank, een afdeling van de aanvrager. Deze wordt belast met:

- ondersteunende taken (artikel 4, § 1, 1°) waaronder: het bemiddelen in de verhandeling, voervoer en opslag van dierlijke mest, het uitreiken van mestverwerkingscertificaten, het toewijzen van nutriëntenemissierechten en de registratie van hun overdracht, informeren en voorlichting geven;
- controlerende taken (artikel 4, § 1, 2°) waaronder: registratie van mestoverschotten en het mestvervoer, de uitbouw en het beheer van een databank m.b.t. de mestproblematiek evenals een mestinternetloket, erkennen van mestvervoerders, controle op de naleving van de bepalingen van het mestdecreet, opleggen en innen van boetes, verrichten van audits;
- verlenen, schorsen en intrekken van erkenningen (artikel 4, § 2) aan installaties die meststoffen bewerken of verwerken.

Met het oog op deze taken bouwde de aanvrager een beheerssysteem uit teneinde het Vlaamse mestbeleid gericht te kunnen opvolgen. Dit systeem is een geautomatiseerde gegevensbank waarin alle personen worden opgenomen die tot zijn doelgroep behoren en met wie hij contacten heeft, diergegevens (aantal, soort), identificatie van percelen en de bijbehorende exploitatie, alsook de informatie voor het berekenen van boetes en de inning ervan op te volgen.

Tot de doelgroep van aanvrager behoren niet alleen landbouwers (fysieke personen en rechtspersonen en hun vennoten) maar ook bijvoorbeeld mestverwerkers, laboratoria, staalnemers, mestvoerders, curatoren, gezinsleden, erfgenamen en voogden van landbouwers, die allen binnen dat systeem precies moeten geïdentificeerd worden teneinde vergissingen uit te sluiten en een correcte toepassing van de reglementering te verzekeren.

A.2. De aanvrager streeft er tevens naar om binnen zijn werkterrein een administratieve vereenvoudiging te realiseren door het afschaffen van formulieren of deze minstens eenvoudiger te maken door aan de betrokkene geen informatie meer te vragen die reeds door een andere instantie werd verzameld. Ook de uitbouw van een elektronisch loket en het ter beschikking stellen van elektronische formulieren kadert hierin.

Het Comité stelt vast dat de nagestreefde doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn in de zin van art. 4, § 1, 2°, WVP.

B. PROPORTIONALITEIT

B.1. Ten overstaan van de gegevens

B.1.1. De aanvrager wenst toegang te bekomen tot de gegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet de geboorteplaats), 5°, 6° (niet de plaats van overlijden), 8°, 9° en 12° WRR, namelijk:

- de naam en voornamen;
- de geboortedatum (niet de geboorteplaats);
- het geslacht;
- de hoofdverblijfplaats;
- de datum van overlijden (niet de plaats van overlijden);
- de burgerlijke staat;
- de samenstelling van het gezin;
- het bestaan van het identiteit- en handtekeningcertificaat.

Het Comité stelt vast:

- Dat de "**naam en de voornaam**", "**het geslacht**" en de "**hoofdverblijfplaats**" vereist zijn om de betrokkene te contacteren. De aanvrager moet naar eigen zeggen jaarlijks 40.000 actoren contacteren n.a.v. diverse formulieren die hij verstrekt en ontvangt. In heel wat gevallen betreft het kennisgevingen waaraan termijnen verbonden zijn, waarvan de niet-naleving ertoe kan leiden dat de landbouwer geen steun krijgt, zijn steun verliest of eventueel een boete oploopt. Ter illustratie hiervan kan bijvoorbeeld verwezen worden naar de artikelen 30, § 2, laatste lid en 32 van het mestdecreet en het erbij horende uitvoeringsbesluit².
- Dat artikel 34 van het mestdecreet³ in de mogelijkheid voorziet om nutriëntenemissierechten over te nemen zonder annulering. Dit zal mogelijk zijn wanneer die rechten worden overgenomen in het kader van een eerste installatie waarbij de overnemer jonger is dan 40 jaar en nog niet beschikt of beschikt heeft over een eigen bedrijf. De "**geboortedatum**" is dus een criterium dat medebepalend is voor de al dan niet toepasselijkheid van de hiervoor vermelde regeling, zodat de toegang tot dit gegeven in hoofde van de aanvrager dan ook gepast is. Daarbij komt dat nutriëntenemissierechten niet kunnen toegekend worden aan minderjarigen, wat eveneens aan de hand van de geboortedatum kan gecontroleerd worden.
- Dat de aanvrager stelt dat het belangrijk is dat hij naar aanleiding van het overlijden van een betrokkene contact kan opnemen met diens erfgenamen teneinde deze te informeren over een aantal rechten en plichten (zie bijvoorbeeld artikel 23, § 4, van het mestdecreet dat bepaalt dat ingeval van overlijden van de aangifteplichtige, de verplichting tot aangifte van productie van dierlijke mest op zijn erfgenamen rust). Een toegang tot het gegeven "**datum van overlijden**" stelt de aanvrager in staat om op een klantvriendelijke manier op deze voor de nabestaande(n) onaangename situatie in te spelen.
- Dat artikel 3, 47°, van het mestdecreet omschrijft wat er voor de toepassing van het decreet onder bedrijfsgroep moet verstaan worden. Een van de criteria om te bepalen of er al dan niet sprake is van een bedrijfsgroep, is het feit dat een of meerdere bedrijven geëxploiteerd worden door echtgenoten of gezinsleden. In die optiek is een toegang tot het gegeven "**burgerlijke staat**" en "**samenstelling van het gezin**" gepast. Aan het feit dat men te maken heeft met een bedrijfsgroep zijn immers bepaalde gevolgen verbonden. Ter illustratie kan hier verwezen worden

² Het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 *betreffende de toewijzing, het gebruik en de overname van de nutriëntenemissierechten en betreffende de bedrijfsontwikkeling na bewezen mestverwerking*.

³ Zoals het wordt gewijzigd door artikel 77 van het decreet *houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij*, dat werd goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 3 december 2008.

naar de berekening van mestoverschotten en de overname van nutriëntenemissierechten (zie artikelen 28 en 34 van het mestdecreet). Daarnaast is bijvoorbeeld het feit dat men echtgenoot is ook van belang bij de overname van nutriëntenemissierechten (artikel 34 van het mestdecreet).

➤ De aanvrager is bezig met de uitbouw van een elektronisch loket, via hetwelk de betrokkene online bepaalde verrichtingen kan stellen zoals bijvoorbeeld het verhandelen van mestverwerkingcertificaten, het sluiten van beheersovereenkomsten, het indienen van aangiftes. Een toegang tot het **“identiteits- en handtekeningscertificaat”** laat hem toe ter controle van de elektronische handtekening na te gaan of het betrokken certificaat niet werd ingetrokken en dus of de betrokken handtekening rechtsgeldig is.

B.1.2. De aanvrager wenst tevens dat hem de wijzigingen van deze gegevens worden meegedeeld.

Gelet op de repercussies die de wijziging van sommige van de hogervermelde gegevens kunnen hebben voor de toepassing van de bepalingen van het mestdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten, is het Comité van oordeel dat het gepast is dat de aanvrager over zo correct mogelijke persoonsgegevens kan beschikken. In die optiek is een toegang/mededeling van de wijzigingen in overeenstemming met artikel 4, § 1, 3°, WVP.

Samenvattend besluit het Comité dat een toegang tot de gegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet de geboorteplaats), 5°, 6° (niet de plaats van overlijden), 8°, 9° en 12°, en tweede lid, WRR in het licht van de doeleinden in overeenstemming is met artikel 4, § 1, 3°, WVP.

B.2. Ten overstaan van het identificatienummer

Bij beraadslaging RR nr. 28/2006 van 8 november 2006 werd de aanvrager reeds gemachtigd om het identificatienummer te gebruiken met het oog op de eenmalige perceelsregistratie en de identificatie en authenticatie van de gebruikers van het e-loket.

De aanvrager wenst dit gebruik thans verruimd te zien tot het gebruik van dit nummer met het oog op de correcte identificatie van alle operatoren waarmee de aanvrager in het kader van de doeleinden vermeld onder punt A relaties onderhoudt. Het is belangrijk dat de aanvrager zijn operatoren correct kan identificeren. Dit betekent vermijden dat misverstanden ontstaan n.a.v. homonymie en foutieve schrijfwijzen. Aan de hand van het identificatienummer van het Rijksregister, dat een uniek nummer is, kan een persoon precies geïdentificeerd worden waardoor o.a. de kans op bijvoorbeeld fraude bij steunaanvragen geminimaliseerd wordt.

Het Comité besluit dat het gebruik van het identificatienummer, in het licht van de opgegeven doeleinden, in overeenstemming is met artikel 4, § 1, 3° WVP.

B.3. Ten opzichte van de frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

B.3.1. Er wordt een permanente toegang gevraagd.

De aanvrager vestigt er de aandacht op dat er voortdurend dossiers worden aangemaakt en verrichtingen gebeuren ter uitvoering van het mestdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Hieruit leidt het Comité af dat de aanvrager op ieder ogenblik in de mogelijkheid moet zijn om de gegevens van de operatoren te controleren. In het licht hiervan is een permanente toegang gepast. (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

B.3.2. De toegang en het gebruik worden voor onbepaalde duur gevraagd.

De taken die de aanvrager ter uitvoering van het mestdecreet verricht, evenals het functioneren van het e-loket, zijn niet in de tijd beperkt.

Het Comité stelt vast dat, rekening houdend met de doeleinden, een machtiging voor onbepaalde duur noodzakelijk is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

B.4. Ten overstaan van de bewaringstermijn van de gegevens

De aanvrager stelt dat hij de gegevens onbeperkt opslaat. Daarmee bedoelt hij niet, zoals trouwens uit voetnoot 2 blijkt, dat hij de gegevens voor altijd bewaart maar dat hij eigenlijk geen concrete termijn kan bepalen.

Hij verduidelijkt dat hij contracten normaal gedurende 10 jaar bewaart. De identificatiegegevens en –sleutels van de operatoren bewaart de aanvrager evenwel zolang eerstgenoemden activiteiten uitvoeren ingevolge dewelke zij met hem in contact staan. Daarna worden die gegevens nog ten minste 10 jaar bewaard omdat zulks de aanvrager toelaat om gemakkelijk een landbouwer te heractiveren of om de historiek van de overnames van het bedrijf of delen ervan te kunnen blijven volgen.

Het Comité stelt dat kan aanvaard worden dat de persoonsgegevens nog een zekere periode na het laatste contact kunnen bewaard worden gelet op het feit dat het niet uit te sluiten is dat er naderhand toch opnieuw contact gelegd wordt. Het is evenwel van oordeel dat indien dit contact binnen de 5 jaar niet hernieuwd wordt, de gegevens moeten vernietigd worden. In de mate dat de aanvrager zich hieraan houdt, handelt hij conform aan artikel 4, § 1, 5°, WVP.

B.5. Intern gebruik en/ of mededeling aan derden

De aanvrager meldt dat naast intern gebruik er ook een mededeling van gegevens aan derden zal gebeuren.

Aan een aantal daarvan zal tevens het identificatienummer - dat toelaat vergissingen te minimaliseren – meegedeeld worden. Volgens de aanvraag gaat het om volgende instanties:

- het Agentschap voor Landbouw en Visserij⁴ behandelt de aanvragen tot het ontvangen van Europese steun. Daartoe moet de betrokkene voldoen aan de Europese Richtlijn inzake milieu, voedselveiligheid, dierwelzijn, diergezondheid en gewasbescherming. De aanvrager die instaat voor de naleving van de Nitraatrichtlijn en het Mestdecreet zal informatie met betrekking tot inbreuken die een weerslag hebben op het bedrag van de verleende steun, doorgeven aan het Agentschap voor Landbouw en Visserij;
- het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen⁵ – Sanitel - beschikt over alle informatie van de Vlaamse runderen in het kader van de sanitaire bepalingen. Mits de toestemming van de landbouwer worden de aantallen door de aanvrager bij Sanitel opgevraagd zodat de landbouwer ze niet meer moet opgeven in de aangifte vereist door artikel 23 van het mestdecreet;
- de Vlaamse Milieumaatschappij⁶ die om de waterheffing correct te berekenen ook diergegevens nodig heeft. Op basis van de lijst van bedrijven die de Vlaamse Milieumaatschappij aan de aanvrager bezorgt, zal deze aan eerstgenoemde de corresponderende diergegevens bezorgen;

⁴ Beraadslaging RR nr. 42/2005 van 9 november 2005.

⁵ Beraadslaging nr. 34/2004 van 25 november 2004.

⁶ Koninklijk besluit van 30 mei 1994 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Het Comité stelt vast dat al deze instanties gemachtigd zijn om zowel toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister als om het identificatienummer ervan te gebruiken met het oog op hun werkzaamheden, zodat de mededeling aanvaardbaar is.

Er wordt tevens een mededeling aan de N.V. Rendac voorzien. Deze verzorgt de ophaling, de verwerking en de vernietiging van dierlijke restmaterialen en kadavers in België. De operatoren die een aangifte hebben ingediend bij de Mestbank zijn daartoe bijdrageplichtig⁷ en deze bijdrage is afhankelijk van het aantal dieren. De aanvrager zal aan de N.V. Rendac de correcte naam en adres van de operator tezamen met de diergegevens bezorgen zodat deze de verschuldigde bijdrage kan factureren aan de betrokkene. Het Comité is van oordeel dat deze mededeling in het licht van de reglementaire bepalingen ter zake, aanvaardbaar is.

B.6. Netwerkverbindingen

Uit de aanvraag blijkt dat er informatie aan de hand van het identificatienummer wordt uitgewisseld met het Agentschap voor Landbouw en Visserij zodat er dus een netwerkverbinding bestaat. Er werd van deze netwerkverbinding trouwens reeds gewag gemaakt in de beraadslaging RR nr. 28/2006 van 8 november 2006. Volgens de mondelinge toelichting worden aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en aan de Vlaamse Milieumaatschappij alleen overzichtslijsten doorgestuurd waarop het identificatienummer wordt vermeld.

Het Comité vestigt er de aandacht op dat:

- indien er later andere netwerkverbindingen mochten tot stand komen, de aanvrager het Comité daarvan voorafgaandelijk op de hoogte moet brengen;
- het identificatienummer van het Rijksregister slechts gebruikt kan worden in relaties met derden voor zover het kadert in de doeleinden met het oog op dewelke zij eveneens gemachtigd werden om dit nummer te gebruiken.

⁷ Zie artikel 3, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 *betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval*, en het Ministerieel Besluit van 12 maart 2008 *houdende de bepaling van de klassen van bijdrageplichtige veebedrijven en nadere bepalingen over het abonnement voor de financiering en ophaling van krengen voor 2008*.

C. VEILIGHEID

C.1. Consulent inzake informatieveiligheid

De identiteit van de consulent inzake informatieveiligheid werd meegedeeld. Hij werd door het Comité reeds aanvaard in de context van de beraadslaging RR nr. 28/2006 van 8 november 2008.

C.2. Veiligheidsbeleid

Uit de door de aanvrager meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt en dat hij dit ook praktisch op het terrein uitwerkt.

Het Comité heeft er akte van genomen. Het stelt evenwel vast dat uit het evaluatieformulier blijkt dat er nog geen logging gebeurt wanneer persoonsgegevens in de gegevensbank(en) van de aanvrager geraadpleegd worden. Dit wordt in het vooruitzicht gesteld tegen eind 2009. Dit maakt het onmogelijk om onregelmatigheden of misbruiken vast te stellen. De afwezigheid van een systeem van logging dat registreert welke persoon wanneer welke gegevens over een bepaalde persoon raadpleegde en waarom, maakt van ieder veiligheidsbeleid een lege doos. Rekening houdend met het feit dat het misbruik maken van een toegang tot persoonsgegevens een strafbaar feit is, is het aangewezen dat degelijke loggings minstens gedurende 10 jaar bewaard worden.

C.3. Personen die toegang hebben tot de informatiegegevens en die het nummer gebruiken en lijst van deze personen

Volgens de aanvraag zullen de toegang en het gebruik voorbehouden worden aan een aantal personeelsleden van verschillende diensten van de aanvrager die belast zijn met het opvolgen van verschillende aspecten van het mestdecreet.

De aanvrager moet, zoals voorgeschreven door artikel 12 WRR, een lijst opstellen waarop de personen vermeld worden die toegang hebben tot het Rijksregister en het identificatienummer ervan gebruiken. Deze lijst zal voortdurend geactualiseerd en ter beschikking van het Comité gehouden worden.

De personen die op deze lijst worden opgenomen moeten daarenboven een verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens te bewaren.

**OM DEZE REDENEN,
het Comité**

1° machtigt de Vlaamse Landmaatschappij onder de voorwaarden bepaald in deze beraadslaging en met het oog op de doeleinden vermeld in punt A, om voor onbepaalde duur:

- een permanente toegang te hebben tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3° (niet de geboorteplaats), 5°, 6° (niet de plaats van overlijden), 8°, 9° en 12°, en tweede lid, WRR;
- het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Deze machtiging, die de machtiging verleend bij koninklijk besluit van 30 mei 1994 voor het doeleinde vermeld in artikel 1, eerste lid, 2°, van dat besluit vervangt, zal slechts in werking treden wanneer het Comité op basis van de verstrekte stukken en inlichtingen heeft vastgesteld dat de gemachtigde over een systeem van logging beschikt.

2° bepaalt dat wanneer het Comité aan de Vlaamse Landmaatschappij, een vragenlijst met betrekking tot de informatieveiligheidsstatus toestuurt, deze laatste deze lijst waarheidsgetrouw moet invullen en terugbezorgen aan het Comité. Het Comité zal de ontvangst bevestigen en behoudt zich het recht voor om, indien daartoe aanleiding bestaat, te reageren.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Mireille Salmon